

# เฉลย - ใบงานคำพังเพย ระดับ 1

ฉบับครู - พร้อมคำอธิบายเพิ่มเติม

ข้อ	คำพังเพย	ตอบ	ความหมาย
1	น้ำขี้ให้รีบตัก	ด	เห็น โอกาสดีต้องรีบคว้าไว้
2	กว่าถั่วจะสุก งาก็ไหม้	ด	ตัดสินใจช้าจนเสียสิ่งสำคัญไป
3	เห็นช้างขี้ ขี้ตามช้าง	ค	เลียนแบบคนรวย โดยไม่คิดให้รอบคอบ
4	หนีเสือปะจระเข้	ช	หนีภัยหนึ่งไปเจอภัยอีกอย่างที่ย่ำแย่กว่า
5	กบในกะลาครอบ	ช	คนที่คิดว่าตัวเองรู้มาก แต่จริง ๆ แล้วรู้น้อย
6	เส้นผมบังภูเข	จ	เรื่องเล็ก ๆ บดบังจนมองไม่เห็นเรื่องใหญ่
7	เห็นกงจักรเป็นดอกบัว	จ	มองสิ่งไม่ดีว่าเป็นสิ่งดี
8	ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่	ก	ต่างฝ่ายต่างรู้ความลับของกันและกัน
9	เขียนเสือให้วัวกลัว	ง	ทำสิ่งใดเพื่อข่มขู่หรือหลอกให้กลัว
10	หนูตกถังข้าวสาร	ช	คนจนได้ดีเพราะแต่งงานกับคนมีฐานะ

## เฉลย - ใบงานคำพังเพย ระดับ 2

### ฉบับครู

1. เต็ม: **ซิงก็รา ซ่างก็แรง** (สองฝ่ายต่างแข็งกร้าวไม่ยอมกัน)
2. เต็ม: **ซี้ซ่างจับตักแตน** (ลงทุนหรือใช้กำลังมากเกินไปกับเรื่องเล็กน้อย)
3. เต็ม: **จับเส่มือเปล่า** (ได้ผลประโยชน์โดยไม่ต้องลงทุน)
4. เต็ม: **งมเข็มในมหาสมุทร** (ทำสิ่งที่ยากมากและมีโอกาสสำเร็จน้อย)
5. เต็ม: **หมาเห่าใบตองแห้ง** (คนชอบทำเสียงดังข่มขู่แต่จริง ๆ ซี้ซลาด)
6. เต็ม: **ผีซ้ำด้าพลอย** (เคราะห์ร้ายซ้ำแล้วซ้ำเล่า)
7. เต็ม: **มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ** (ไม่ช่วยงานแล้วยังขัดขวางอีก)
8. เต็ม: **หนีเสือปะจระเข้** (หนีภัยหนึ่งไปเจอภัยอีกอย่างที่ร้ายกว่า)
9. เต็ม: **มะนาวไม่มือน้ำ** (คนพูดจาห้วน ไม่มดีไม่ตรีจิต)
10. เต็ม: **กระต่ายหมายจันทร์** (หมายปองสิ่งที่เกินฐานะของตัวเอง)
11. เต็ม: **เขียนเสือให้วัวกลัว** (ทำสิ่งใดเพื่อข่มขู่หรือหลอกให้กลัว)
12. เต็ม: **จับปลาสองมือ** (ทำสองอย่างพร้อมกันจนไม่สำเร็จสักอย่าง)
13. เต็ม: **สอนจระเข้ให้ว่ายน้ำ** (สอนสิ่งที่เขาเก่งอยู่แล้ว)
14. เต็ม: **รีดเลือดกับปู** (ขูดรีดเอาจากคนที่ไม่มีจะให้)
15. เต็ม: **คางคกขี้นวอ** (คนฐานะต่ำต้อยพอดูดีก็อ้างทำเย่อหยิ่ง)

## เฉลย - ใบงานคำพังเพย ระดับ 3

ฉบับครู · เฉลยพร้อมคำอธิบาย

1. ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง ตอบ ก (ตำหนิคนอื่นแต่ตัวเองก็ทำเหมือนกัน)
2. สอนจะเข้ให้ว่ายน้ํา ตอบ ก (สอนสิ่งที่เขาเก่งอยู่แล้ว)
3. ไก่ได้พลอย ตอบ ข (ได้ของมีค่าแต่ไม่รู้คุณค่า)
4. น้ําขี้้นให้รีบตัก ตอบ ค (เห็นโอกาสดีต้องรีบคว้าไว้)
5. งมเข็มในมหาสมุทร ตอบ ค (ทําส่งที่ยากมากและมีโอกาสสำเร็จน้อย)
6. มะนาวไม่มีน้ํา ตอบ ง (คนพูดจาห้วน ไม่มีไมตรีจิต)
7. ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่ ตอบ ก (ต่างฝ่ายต่างรู้ความลับของกันและกัน)
8. ขุดบ่อล่อปลา ตอบ ก (วางแผนล่อลวงเพื่อผลประโยชน์)
9. จับเสือมือเปล่า ตอบ ง (ได้ผลประโยชน์โดยไม่ต้องลงทุน)
10. เห็นช้างขี้ ขี้ตามช้าง ตอบ ง (เลียนแบบคนรวยโดยไม่คิดให้รอบคอบ)
11. ลิงได้แก้ว ตอบ ง (ได้ของดีแต่ไม่รู้จักรักษา)
12. สีสื่อให้ควายฟัง ตอบ ก (พูดหรือสอนคนที่ไม่เข้าใจและไม่สนใจ)
13. ดีปลาหน้าไซ ตอบ ก (ขัดขวางหรือแย่งชิงผลประโยชน์ของผู้อื่น)
14. หนีเสือปะจระเข้ ตอบ ง (หนีภัยหนึ่งไปเจอภัยอีกอย่างที่น่ากลัวกว่า)
15. น้ํากลิ้งบนใบบอน ตอบ ง (คนใจโลเล เปลี่ยนใจง่าย ไม่แน่นอน)
16. ตำน้ําพริกละลายเม่น้ํา ตอบ ก (ใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลืองโดยไม่ได้ผลคุ้มค่า)
17. ร้ําไม่ดีโทษปี่โทษกลอง ตอบ ค (โยนความผิดให้คนอื่นแทนที่จะยอมรับ)
18. เขียนเสือให้วัวกลัว ตอบ ก (ทําส่งใดเพื่อข่มขู่หรือหลอกให้กลัว)
19. ความว้าวไม่ทันหาย ความควายเข้ามาแทรก ตอบ ก (ปัญหาเก่ายังไม่ทันจบ ปัญหาใหม่ก็ซ้อนเข้ามาอีก)
20. อ้อยเข้าปากข้าง ตอบ ก (ของดีตกไปอยู่ในมือผู้อื่นแล้วยากจะได้คืน)

# คู่มือตรวจ - เรียงความสั้นจากคำพังเพย

ฉบับครู - แนวการให้คะแนน

เกณฑ์การตรวจ (เต็ม 10 คะแนน):

1. ใช้คำพังเพยครบตามที่กำหนด (3 คำ) - 3 คะแนน
2. ความหมายของคำพังเพยถูกต้องตามบริบท - 3 คะแนน
3. โครงสร้างเรียงความ (เปิด-เนื้อหา-สรุป) ครบ - 2 คะแนน
4. ความสละสลวยและการใช้ภาษา - 2 คะแนน

ความหมายอ้างอิงของคำพังเพยในใบงาน:

ฝนทั่งให้เป็นเข็ม . มีความพยายามมากจนสำเร็จในสิ่งที่ยากยิ่งกว่าถั่วจะสุก งาก็ไหม้ . ตัดสินใจช้าจนเสียสิ่งสำคัญไป  
 กระต่ายตื่นตูม . ตื่นตกใจกับเรื่องเล็ก ๆ โดยยังไม่ทันพิจารณา  
 เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม . ปรับตัวให้เข้ากับธรรมเนียมของสังคมที่อยู่  
 หมาเห่าใบตองแห้ง . คนชอบทำเสียงดังข่มขู่แต่จริง ๆ ซี้ตลาด  
 ว่าแต่เขาอธิษฐานเป็นเอง . ตำนานคนอื่นแต่ตัวเองก็ทำเหมือนกัน  
 ลีซอให้ควายพัง . พูดหรือสอนคนที่ไม่เข้าใจและไม่สนใจ  
 น้ำท่วมทุ่ง ผักบุ้งโหรงเหรง . พูดยืดยาวแต่ไร้สาระ ไม่ได้เนื้อหา  
 มะนาวไม่มึนน้ำ . คนพูดจาห้วน ไม่มีไมตรีจิต  
 น้ำขี้ฉี่ให้รีบตัก . เห็นโอกาสดีต้องรีบคว้าไว้  
 จับปลาสองมือ . ทำสองอย่างพร้อมกันจนไม่สำเร็จสักอย่าง  
 ไม่เห็นน้ำตักกระบอง ไม่เห็นกระรอกโก่งหน้าไม้ . รีบทำอะไรก่อนเวลาอันควร  
 ยังไม่ถึงเวลาก็กินมื่อ  
 กบในกะลาครอบ . คนที่คิดว่าตัวเองรู้มาก แต่จริง ๆ แล้วรู้น้อย  
 ปิดทองหลังพระ . ทำความดีโดยไม่ได้รับการยกย่อง  
 เห็นช้างขี้ ขี้ตามช้าง . เลียนแบบคนรวยโดยไม่คิดให้รอบคอบ

# คู่มือตรวจ - วิเคราะห์เชิงลึก TCAS

ฉบับครู - แนวคำตอบและการให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน (เต็ม 30 คะแนน - 3 คะแนนต่อข้อ):

- ก. ที่มาและภาพประกอบถูกต้อง - 1 คะแนน
- ข. วิเคราะห์นัยสำคัญและบริบทการใช้ได้ - 1 คะแนน
- ค. ยกตัวอย่างประโยคได้สมเหตุผล - 1 คะแนน

แนวคำตอบสำหรับคำพังเพยในใบงาน:

1. เอามะพร้าวห้าวไปขายสวน - ความหมาย: เอาความรู้อไปอวดผู้เขี้ยวชาญในเรื่องนั้น - หมวด: ธรรมชาติ
2. หนีเสือปะจระเข้ - ความหมาย: หนีภัยหนึ่งไปเจอภัยอีกอย่างที่น่ากลัวกว่า - หมวด: สัตว์
3. วัวสันหลังหว่า - ความหมาย: คนมีความผิดจึงหวาดระแวงอยู่ตลอดเวลา - หมวด: สัตว์
4. น้ำลาดตอดผูด - ความหมาย: ความชั่วที่ซ่อนไว้จะปรากฏเมื่อหมดอำนาจ - หมวด: ธรรมชาติ
5. ลิงได้แก้ว - ความหมาย: ได้ของดีแต่ไม่รู้จะรักษา - หมวด: สัตว์
6. เขียนเสือให้วัวกลัว - ความหมาย: ทำสิ่งใดเพื่อข่มขู่หรือหลอกให้กลัว - หมวด: การสื่อสาร
7. อ้อยเข้าปากช่าง - ความหมาย: ของดีตกไปอยู่ในมือผู้อื่นแล้วยากจะได้คืน - หมวด: สัตว์
8. กระต่ายตื่นตูม - ความหมาย: ตื่นตกใจกับเรื่องเล็ก ๆ โดยยังไม่ทันพิจารณา - หมวด: สัตว์
9. เอาไม้ซีกไปตัดไม้ซุง - ความหมาย: ผู้น้อยพยายามต่อกรกับผู้ที่มีอำนาจมากกว่า - หมวด: การกระทำ
10. ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง - ความหมาย: ตำนานคนอื่นแต่ตัวเองก็ทำเหมือนกัน - หมวด: คน-สังคม